

BOJOVÉ POUŽITÍ PROTITANKOVÝCH ZÁLOH V ÚTOČNÉM BOJI

Všechny kapitalistické armády, kromě jiného, v poslední době věnují zvýšenou pozornost modernizaci a zdokonalování tanků a obrněných transportérů. Tanky a obrněné transportéry pokládají za jednu z nejdůležitějších úderných sil pozemního vojska ve všech druzích boje (operace).

Po důsledném rozboru organizace obrněné (mechanizované) divize armád USA, mechanizované a tankové divize armády NSR můžeme udělat závěr, že přibližně 75 % vojáků hlavních bojových jednotek těchto divizí na válečném štěpě bude kryto pancířem. Dále můžeme předpokládat, že v případě přechodu do obrany tyto prostředky budou tvořit její základ a jejich hustota, tzn. obrněných cílů, může dosáhnout až 35—40 na 1 km fronty.

Zkušenosti z bojů na Středním východě ukazují, že hlavním prostředkem ničení tanků (obrněných cílů) byly právě protitankové prostředky a zejména PŘTS. Z celkového počtu zničených tanků bylo až 75 % zničeno právě palbou PŘTS.

V soudobém boji (operaci) úsilí vševojskových velitelů a štábů musí směřovat k vedení boje s nepřátelskými tanky, a to všemi prostředky, ve velmi úzké součinnosti. Ničení nepřátelských tanků se zúčastní prostředky jaderného napadení, letectvo, dělostřelectvo ze zakrytých a polozakrytých palebných postavení, tanky a protitankové prostředky, zejména PŘTS a v neposlední řadě ženijní jednotky kladením protitankových minových polí a zátarasů.

Z toho můžeme učinit dílčí závěr, že v soudobém boji (operaci) narůstá význam a úloha dovedného použití protitankových záloh (PTZ) na všech stupních velení, plukem počínaje a frontem konče, a to ve všech druzích boje (operace).

V článku chci rozebrat některé důležité otázky, které by měli jak vševojskoví, ale i dělostřeleční velitelé a štáby respektovat při plánování bojového použití protitankových záloh.

Plánování bojového použití PTZ v útočném boji (operaci)

Vševojskoví velitelé a štáby při plánování bojového použití protitankové zálohy by měli respektovat tyto zásady:

— PTZ na všech stupních velení je prostředkem v rukách velitele, jehož použitím osobně ovlivňuje průběh bojové činnosti útvarů (svazů a svazků) na nejdůležitějším směru (prostoru) bojové činnosti ke splnění stanovených úkolů;

— PTZ plní úkoly v těsné součinnosti s vševojskovými útvary (svazky), zejména s pohyblivým odřadem zatarasovacím (POZ);

— efektivní použití PTZ a POZ je podstatně závislé na krátkosti času a použití s maximálním překvapením.

Na základě ideje zámyslu (předběžného rozhodnutí) by měl vševojskový velitel (pluk až front) kromě jiného od náčelníka dělostřelectva (ND) pluku, divize a od náčelníka raketového vojska (NRVD) armády a frontu vyžadovat návrh na řešení těchto zásadních otázek, které souvisejí s použitím PTZ:

— složení a velitel PTZ;

— úkoly a způsob jejich plnění při zabezpečení rozvinování jednotek, útvarů a svazků a jejich plynulé zteče;

— úkoly a způsob jejich plnění do splnění úkolu dne (operace) při odražení nepřátelských protiztečí (protiúderů);

— úkoly a způsob jejich plnění při zabezpečení zasazení druhých sledů a záloh;

— úkoly a způsob jejich plnění při zabezpečení přechodu vodních toků z chodu nebo s plánovitou přípravou;

— úkoly a způsob jejich plnění při zabezpečování boků útvarů a svazků a styků se sousedy;

— úkoly a způsob jejich plnění při zabezpečení dobytých (dosažených) čar a prostorů;

— úkoly a způsob jejich plnění při přehrazení mezer, vzniklých po jader-
ných úderech nepřítele;

— úkoly a způsob jejich plnění v dalších důležitých fázích boje (operace) podle zámyslu.

ND (NRVD) a jeho štáb při přípravě návrhu, jakož i v celém procesu plánování, při řešení otázek bojového použití PTZ, velmi úzce spolupracuje se zpravodajským a ženijním náčelníkem. Od zpravodajského náčelníka kromě jiného musí znát pravděpodobnou činnost nepřítele v jednotlivých obdobích s hlavním důrazem na možné směry protiztečí (protiúderů), s jakou hodnotou tanků na nich kalkulovat, součinnost průzkumných prostředků dělostřelectva se vševojskovými a způsob předávání zpráv o nepříteli.

Se ženijním náčelníkem rozebere otázky složení pohyblivého odřadu zatarasovacího, jeho možnosti a způsob použití v jednotlivých údobích boje (operace) a zejména způsob nepřetržité součinnosti velitele PTZ s velitelem POZ

Při řešení složení PTZ vychází z toho, že útvar, divize ani armáda nedostanou zpravidla posilové prostředky. PTZ budeme vytvářet:

— u **motostřeleckého pluku** z baterie PTRS o třech četách po třech odpalovacích zařízeních (9 oz),

— u **motostřelecké divize** z organického protitankového oddílu (18 ks),

— u **armády** z organického protitankového pluku (3 do po 10 ks = 54),

— u **frontu** z organického protitankového pluku (36 ks).

Velitelé těchto jednotek a útvarů jsou veliteli PTZ.

Při plnění úkolů PTZ v období rozvinování a zteče jednotek (útvárů a svazků) vycházíme z toho, že PTZ motostřeleckého pluku bude jak při útoku z chodu, tak i z přímého dotyku ničit cíle (zejména zakopané tanky) na předním okraji a v nejbližší hloubce obrany nepřítelů přímou palbou. Vyvedení a zaujetí vybudovaných palebných stanovišť (palebné čáry) se děje v noci současně s dělostřelectvem, které působí ze zakrytých palebných postavení, nebo v krajním případě v době prvního palebného přepadu palebné přípravy.

PTZ motostřelecké divize můžeme použít při útoku z chodu stejným způsobem jako PTZ msp v tom případě, že u jednotek v dotyku není dostatek hlavní ke zničení cílů přímou střelbou. V opačném případě ji použijeme pro střelbu ze zakrytých palebných postavení: ovšem i tak musí být připravena po krátkém manévru zaujmout palebnou čáru k odrazení možné zteče nepřítelů po jeho úspěšné protipřípravě.

PTZ armády a frontu zpravidla v tomto období působí ze zakrytých palebných postavení a plní úkoly v palebné přípravě (podpoře) a jsou připraveny po krátkém manévru zaujmout palebné čáry.

ND (NRVD) a jeho štáb při stanovení úkolů pro PTZ do splnění úkolu dne divize (bližšího úkolu operace armády a frontu) musí na základě důsledného zhodnocení pravděpodobné činnosti nepřítelů a vlastních vojsk dovedně skloubit plnění více úkolů současně z jedné palebné čáry. Při odrazení útoku nepřátelských tanků z určitého směru může PTZ současně plnit úkol zabezpečení styku, zabezpečení boku, popřípadě zabezpečení zasazení druhého sledu.

Plánované zásady PTZ vyššího stupně velení by měly na těchto směrech vytvářet potřebnou hloubku a zabezpečit potřebnou součinnost mezi těmito PTZ.

Po vyřazení jednotek (útvárů, svazků) k útoku a v průběhu úspěšného vedení útočného boje (operace) postupují PTZ spolu s POZ po stanovené ose za prvými sledy bojujících vševojskových útvárů (svazků) a postupně zaujímají prostory vyčkávacích postavení, ze kterých jsou připraveny v součinnosti s vševojskovými útvary (svazky) odrážet z plánovaných i neplánovaných palebných čar protizteče (protiúderů) nepřátelských tanků. Při plánování palebných čar kalkulujeme, že PTZ v uvedené organizaci mohou **zaujmout palebnou čáru a přehradit daný směr v šířce: PTZ msp 1,5–2 km, PTZ msd 3–4 km, PTZ armády 8–12 km, PTZ frontu 6–8 km** (viz přílohy 1 a 2). Je účelné k plnění daného úkolu plánovat dvě palebné čáry do hloubky 3–8 km za sebou pro případ, že by se nepodařilo zaujmout vzdálenější z časových důvodů.

Na základě důsledného rozboru všech těchto otázek ND (NRVD) navrhuje:

Osu přemísťování PTZ tak, aby zabezpečovala co nejrychlejší přesun a včasné plnění úkolů na jednotlivých palebných čarách. V případě, že se po stanovené ose přemísťuje také druhý sled (vševojsková záloha), je **bezpodmínečně nutné**, aby jako první se přesunovaly PTZ s POZ.

Palebné čáry do celé hloubky úkolu (dne, bližšího úkolu operace), ze kterých budou plnit postupně všechny předpokládané úkoly (odrážení protizteče, zabezpečení zasazení druhých sledů a všechny ostatní).

Čáry zatarasování POZ předpokládané na jednotlivých palebných čarách. POZ na jednotlivých stupních mají tyto možnosti a organizační strukturu:

— **POZ msp** o 4 ks univerzálních minových ukladačů (UMU) může položit jednou pokládkou 480 PT min při hustotě minování 1 (je obvyklé). V průběhu dne může položit dvě pokládky.

— **POZ msd** o 4 ks minových ukladačů poloautomatických (MUP) 1200 min. Může položit 2 pokládky za den.

— **POZ armády** o 12 ks MUP 3600 min. Může položit 2—3 pokládky za dva dny.

— **POZ frontu** o 16 ks MUP 4800 min. Možnosti jsou stejné jako u armády.

Vyčkávací postavení, která budou v průběhu útoku zaujímat PTZ. Tyto musíme volit tak, aby zabezpečovaly včasné zaujetí a plnění úkolů na plánovaných palebných čarách. Vzdálenosti vyčkávacích postavení od plánovaných čar by na jednotlivých stupních neměly překročit:

- PTZ motostřeleckého pluku 4—8 km,
- PTZ motostřelecké divize 10—15 km,
- PTZ vševojskové armády 20—30 km,
- PTZ frontu 40—50 km.

Po přednesení návrhu ND (NRVD) a po jeho schválení vševojskovým velitelem rozpracuje štáb tyto otázky takto:

Příspěvek (stať) do bojového rozkazu (rozhodnutí) velitele pluku, divize (armády, frontu), ve kterém stručně stanoví úkoly PTZ za palebné přípravy a podpory, osu přemísťování, palebné čáry a úkoly, které budou z nich plnit. Tyto údaje dále zakreslí do grafické části rozhodnutí.

Dále ND motostřeleckého pluku všechny tyto úkoly PTZ zapracuje do „Plánu bojové činnosti dělostřelectva v útočném boji pluku“ a do „Mapy pro řízení bojové činnosti dělostřelectva pluku“. (Článek 134 Dě1-1.)

ND divize a jeho štáb úkoly zapracuje do „Plánu bojové činnosti raketového útvaru a dělostřelectva divize v útočném boji“ a do „Mapy pro řízení bojové činnosti raketového útvaru a dělostřelectva divize“. (Článek 133 Dě1-1.)

NRVD armády (frontu) a jeho štáb úkoly zapracuje do „Plánu bojového použití raketového vojska a dělostřelectva armády (frontu)“ a „Mapy řízení bojové činnosti RVD armády (frontu)“.

„Plány bojové činnosti“ na jednotlivých stupních schvaluje příslušný vševojskový velitel a jsou součástí plánu operace (boje).

Na základě takto řešeného plánování vydává ND (NRVD) „Bojové nařízení pro útok (operaci) pro PTZ“, které obsahuje všechny již uvedené úkoly a navíc plánované čáry své protitankové zálohy v úseku (pásmu) činnosti v jeho prospěch a způsob jejich vyžadování, dobu pohotovosti k palebné přípravě, stanovené signály pro zaujetí jednotlivých čar, součinnost s POZ, povolenou spotřebu střeliva a další.

Velitel PTZ po obdržení rozkazu (rozhodnutí) vševojskového velitele, bojového nařízení ND (NRVD) a po účasti na rekognoskaci těchto funkcionářů zplánuje úkoly pro svou PTZ a řídí rekognoskaci s podřízenými, na které upřesní:

- úkol pluku (divize, armády, frontu);
- úkoly PTZ při zabezpečení vyvedení pluku (divize, armády, frontu) na čáru zteče, palebnou čáru (palebné postavení), pochodovou osu, dobu a způsob jejího (jejích) zaujetí a dobu pohotovosti;
- úkoly v období palebné přípravy a palebné podpory;
- pochodovou osu a způsob přemísťování během útoku (operace), možné palebné čáry a úkoly na každé z nich;
- způsob organizace spojení, velení a součinnosti s motostřeleckými (tankovými) útvary a svazky, s dělostřeleckými útvary a pohyblivým odřadem zatarasovacím, součinnostní signály a způsob udávání cílů.

Pochodovou osu, způsob přemísťování během útoku (operace), plánované palebné čáry a úkoly na každé z nich stanoví jen na základně důkladného studia terénu z mapy.

Velitel PTZ se svým štábem rozpracuje všechny tyto údaje v „Plánu činnosti protitankové zálohy v útoku (operaci)“.

Vedení boje protitankovými zálohami v útočném boji (operaci).

Jedním z důležitých úkolů ND (NRVD) v průběhu vedení boje (operace) je včasný příjem a realizace rozhodnutí vševojskového velitele o zasazení PTZ. Připomínám starou známou zásadu, že nejvíce času ponecháváme vykonavatelům.

K úspěšnému splnění tohoto úkolu je třeba, aby ND (NRVD) a jeho štáb směrem k PTZ a velitel PTZ uvnitř PTZ zabezpečil:

- pevné a nepřetržité velení;
- včasné informování o situaci vlastních vojsk a nepřítelů;
- správnou organizaci a včasné zahájení manévru;
- včasné, jasné a stručné vydávání rozkazů k plnění konkrétního úkolu.

ND motostřeleckého pluku má nepřetržité spojení s velitelem PTZ v síti velení a v některých případech i osobním stykem.

ND divize, NRVD armády a frontu má spojení s velitelem PTZ jak v síti velení, tak i v síti štábu. V obou sítích můžeme zabezpečit nepřetržité předávání rozkazů, nařízení a potřebných informací, a opačně přijímat potřebná hlášení od velitele a štábu PTZ.

Na stupni divize předpokládáme získat ucelené informace o situaci přibližně po 3 hodinách, u armády po 6 hodinách a u frontu 1—2krát za den. Tyto doby by v mnoha případech ND (NRVD) nestačily, a proto na jeho stupni, ale zejména na stupni velitele PTZ musíme získat informace častěji.

Praxe z cvičení všeho druhu ukazuje, že je **účelné členit bojové sestavy PTZ na sled průzkumu, sled velitelský (rekognoskační skupiny) a sled palebných jednotek.**

Sled průzkumu, zpravidla složený z náčelníka průzkumu oddílu (pluku) a průzkumného družstva a vybavený spolehlivými pohyblivými rádiovými pojítky a potřebnými pomůckami pro velení, je schopen včas předávat zprávy získané jak o vlastních jednotkách, tak zejména o nepříteli. Tento sled postupuje v úseku (pásmu) pluku (divize, armády), kde plánujeme činnost PTZ. Pohybuje se v sestavě prvních sledů a získává zprávy vlastním pozorováním, od velitelů vševojskových jednotek a náčelník průzkumu často na velitelských stanovištích (VS) pluku, divize a armády. **Plnění tohoto důležitého úkolu je často závislé na pochopení vševojskových velitelů a štábů, kteří mohou vytvářením potřebných podmínek podstatně ovlivnit činnost sledu průzkumu a tím i úspěšné a včasné zasazení PTZ.** Často můžeme tento sled průzkumu použít i k rekognoskaci palebné čáry, nejbližší k přednímu kraji, dále k organizaci součinnosti s vševojskovými veliteli a štáby pro činnost PTZ na této palebné čáře do příchodu velitele PTZ. V případě zaujetí palebné čáry tento sled průzkumu obsadí pozorovací stanoviště a na základě pozorování předává hlášení (signály) o směru nájezdu nepřátelských tanků.

Organizaci a včasný manévru PTZ zabezpečuje ND (NRVD) na základě znalosti situace vlastních vojsk i nepřítelů, získaných jednak všemi prostředky velení daného stupně (divize, armáda, fronta) a též z hlášení od velitele PTZ. To uskutečňuje včasným vydáváním předběžných nařízení, zejména pro zahá-

jení činnosti velitelského sledu (rekognoskační skupiny) a dále přemísťování a zaujímání vyčkávacích postavení PTZ (palebným sledem).

Nejvýznamnějším údobím pro ovlivnění činnosti PTZ ND divize, NRVD armády v průběhu velení boje (operace) je údobí rozvinování, zteče a zahájení útočného boje (operace).

V případě úspěšné protipřípravy nepřítele je nutné urychleně realizovat rozhodnutí velitele divize (armády) o jaderných úderech. PTZ divize i armády v tomto případě zpravidla zaujímá plánovanou nebo neplánovanou palebnou čáru k přehrazení mezer, vzniklých po jaderných úderech, kterých může nepřítel využít k útoku. Jen ve výjimečném případě by mohla PTZ divize částí sil nebo celou hodnotou nahradit vzniklé ztráty děl, určených pro přímou střelbu za palebné přípravy.

V případě úspěšného zahájení a rozvíjení útočného boje (operace) musí ND (NRVD) po splnění úkolů PTZ v období palebné přípravy a palebné podpory, zpravidla do hloubky 4 km, **zabezpečit zaujetí vyčkávacího postavení PTZ** divize přibližně v prostoru původního předního kraje a u PTZ armády a frontu zpravidla na úrovni nebo častěji za palebnými postaveními, ze kterých plnily úkoly v palebné přípravě a palebné podpoře až na maximální dostřel. Při předpokládaném tempu útoku 3—5 km/h by vlastní jednotky v době zaujetí vyčkávacího postavení PTZ (POZ) divize do jedné hodiny po skončení palebné podpory měly být vzdáleny 7—9 km od předního okraje.

Současně se zaujímáním vyčkávacího postavení, nebo ihned po jeho zaujetí musí zahájit činnost velitelský sled PTZ. Ten zpravidla tvoří: velitel pto (ptp), velitelé baterií (oddílů) nebo určené důstojníky, průzkumné jednotky, spojovací jednotky a velitel nebo určený důstojník POZ. Velitelský sled PTZ divize postupuje za prapory prvního sledu (PTZ armády za pluky prvního sledu) a postupně plní zejména tyto úkoly:

- průzkum stanovené osy přemístění;
- průzkum plánovaných i neplánovaných palebných čar;
- průzkum plánovaných vyčkávacích postavení;
- organizuje součinnost s vševojskovými veliteli a velitelem POZ;
- zabezpečuje zavedení jednotek z rozchodiště do palebných postavení na palebných čarách a organizuje vedení boje s nepřátelskými tanky.

Účelnost a nutnost činnosti velitelského sledu k získání potřebného časového předstihu pro činnost palebného sledu má význam zejména při průzkumu a rekognoskaci plánovaných, ale zejména neplánovaných palebných čar. Velitel protitankového oddílu (pluku) postupně řídí průzkum a rekognoskaci na plánovaných palebných čarách, určených jen podle mapy a na základě konkrétní situace v terénu upřesňuje plnění palebných úkolů. Na základě konkrétní situace a času řídí rekognoskaci s velitelským sledem, kde kromě jiného stanoví:

- smluvené pojmenování terénu a orientační body;
- bojovou sestavu a úkoly jednotlivých baterií (oddílů) na palebných čarách;
- případný manévř uvnitř bojové sestavy;
- cesty příjezdu a způsob zavedení jednotek z rozchodiště do palebných postavení na palebné čáře;
- způsob zahájení a vedení boje s tanky, způsob velení a součinnostní signály;
- velitelsko-pozorovací stanoviště a VS.

Možné šířky a sestavy PTZ, uvedené v přílohách 1 a 2, jsou jen kalkulačnickými orientačními normami; na základě množství nepřátelských tanků, potřebné hustoty PT hlavní a možností terénu je určuje velitel PTZ v terénu.

Další důležitou činností velitele PTZ je součinnost s velitelem POZ. Na ní stanoví, zda POZ položí pokládku PT min před bojovou sestavou PTZ ve vzdálenosti 800—1200 m a umožní výhodné ničení nepřátelských tanků na této překážce, zda bude výhodnější prodloužit šířku bojové sestavy PTZ zatarasním jejího boku.

Tato činnost velitelského sledu zabezpečuje, že v případě obdržení rozkazu k zaujetí plánované, ale i neplánované palebné čáry může palebný sled, rozmístěný na vyčkávacím postavení po jednotkách, v proudech na daný signál zahájit přesun do rozchodiště, odkud jednotky příslušníci velitelského sledu zavádějí do bojové sestavy.

Dalším důležitým obdobím pro použití PTZ divize je období, kdy pluky prvního sledu dosahují bližšího úkolu (BÚ) divize v hloubce 20—25 km. Po jeho splnění často dochází k zasazení pluku druhého sledu, popřípadě k odrážení protizteče.

ND divize k tomuto období musí zabezpečit, aby PTZ byla ve vyčkávacím postavení, vzdáleném 10—15 km od plánovaných (neplánovaných) palebných čar, připravena ke splnění výše uvedených úkolů. To znamená, že PTZ divize se poprvé přesunula 10—15 km z vyčkávacího postavení na původním předním kraji. To zpravidla řeší tím, že po průzkumu vyčkávacího postavení velitelským sledem ND schvaluje žádost velitele PTZ o přemístění.

Velitelský sled podle těchto zásad vyvíjí svou činnost na palebných čarách k zabezpečení úkolů pro toto období.

Velitel divize s potřebnými náčelníky, vyčleněnými důstojníky štábu a spojovacími prostředky zpravidla zaujímá předsunuté velitelské stanoviště a přímo v terénu řídí krátkou rekognoskací a organizací součinnosti k zabezpečení zasazení druhého sledu (odrážení protizteče apod.). Kromě jiných otázek řeší i použití PTZ divize. Proto velitel divize (ND divize) by měl včas zabezpečit účast velitele PTZ při rekognoskaci.

Každý způsob použití PTZ bude vždy závislý na konkrétní situaci. Na základě zkušeností ze cvičení jsou nejpravděpodobnější tyto varianty:

- PTZ divize v součinnosti s PTZ zasazovaného motostřeleckého pluku zaujímá palebnou čáru přímo na čáře zasazení pluku a zabezpečuje ji až do doby, než ji zasazovaný pluk překročí;

- PTZ divize zabezpečuje zasazení pluku druhého sledu tím, že zaujímá palebnou čáru k odrážení útoků tanků do boku zasazovaného pluku;

- PTZ divize zaujímá palebnou čáru k odrážení protizteče nepřátelských tanků v sestavě prvního sledu a tím vytváří podmínky pro zasazení pluku druhého sledu.

Velitel PTZ divize po obdržení úkolu řídí činnost velitelského sledu, jak jsem již uvedl, a navíc organizuje součinnost s vševojskovým velitelem, zejména tehdy, když zaujímá palebnou čáru v bojové sestavě jeho pluku. V tomto případě velmi přesně dohovori:

- uvolnění osy (os) pro přesun PTZ na palebnou čáru;
- čáru, kterou vševojskové jednotky musí udržet;

- způsob manévru vševojskových jednotek do bojové sestavy PTZ a vytváření mezer pro prostřelování;
- smluvené signály pro zahájení (zastavení) palby;
- VPS jednotlivých velitelů a jejich osobní styk;
- součinnost mezi tanky a PT prostředky motostřeleckých jednotek a PTZ (styk palbou).

V tomto období zpravidla PTZ armády (frontu) jsou v původních vyčkávacích postaveních připraveny k zaujetí plánovaných i neplánovaných palebných čar a jejich velitelský sled vyvíjí obdobnou činnost, jako u PTZ divize.

Posledním důležitým obdobím pro použití PTZ divize je období splnění úkolu dne divize. K tomuto období je nutné zabezpečit, aby PTZ byla připravena ve vyčkávacím postavení 10–15 km vzdáleném od čáry (prostoru) úkolu dne divize (40–50 km). V případě, že PTZ divize byla použita pro zabezpečení zasazení druhého sledu — tzn. že ničila cíle přímou střelbou z palebné čáry, totožné s čarou zasazení druhého sledu, a který ji překročil — po splnění tohoto úkolu zaujímá vyčkávací postavení někde poblíž této palebné čáry (20 až 25 km) od předního kraje. Činnost průzkumného i velitelského sledu je obdobná jako při zabezpečování plnění úkolu PTZ v období splnění úkolu dne. Podle situace po rekognoskaci vyčkávacího postavení velitelským sledem přesune se PTZ (palebný sled) do tohoto vyčkávacího postavení. Vzdálenost přesunu je 10–15 km.

V případě, že nebyla použita pro zabezpečení zasazení druhého sledu ani k odrazení protizteče, pak se přesune z vyčkávacího postavení zaujatého pro plnění úkolů spojených s plněním bližšího úkolu divize (10–15 km) od předního kraje do vyčkávacího postavení pro plnění úkolů k zabezpečení úkolu dne divize, které je vzdáleno od předního kraje 30–40 km. V tomto případě vzdálenost přesunu bude 20–25 km.

Velmi často v období od splnění bližšího úkolu do splnění úkolu dne divize může PTZ divize plnit úkoly spojené s přechodem vodního toku. Nejčastější bude, že zaujímá výhodnou palebnou čáru na přístupech k řece a v případě přechodu vodního toku z chodu ničí cíle na protilehlém břehu řeky přímou střelbou v době palebného přepadu, nebo při překonávání vodního toku s plánovitou přípravou v době palebné přípravy. PTZ motostřeleckého pluku se zúčastní ničení cílů přímou střelbou a hned s prapory prvního sledu se přepravuje po četách na druhý břeh a zabezpečuje podporu prvosledových jednotek. PTZ divize plní úkoly až do doby zřízení mostového přepraviště a potom se přesune do vyčkávacího postavení.

Při plnění tohoto úkolu je nutné, aby ND divize navrhl včas a zejména zabezpečil včasné předsunutí PTZ a upřesnil konkrétně plnění úkolů. Toto může řešit formou krátkého bojového nařízení a často i upřesněním úkolů při rekognoskaci v terénu.

Po zaujetí vyčkávacího postavení je PTZ divize připravena zabezpečit plnění úkolů, které souvisí se splněním úkolu dne divize, a to po zaujetí plánované i neplánované palebné čáry k zabezpečení odkrytých dosažených čar (prostorů), k zabezpečení mezer vzniklých v bojových sestavách. Z těchto palebných čar je připravena ničit a odrážet útoky tanků a obrněných cílů.

PTZ armády v období plnění úkolů dne divizemi prvního sledu by měla po rekognoskaci velitelským sledem zaujmout vyčkávací postavení ve vzdálenosti

20—30 km od dosažené čáry vlastními vševojskovými útvary (svazky). To znamená, že by se měla přesunout z původního vyčkávacího postavení, které zaujala po skončení palebné přípravy a podpory, přibližně 10 km od čáry zteče. Délka přesunu tedy bude okolo 30—40 km.

Tuto její činnost NRVD armády organizuje tak, aby PTZ byla včas připravena z tohoto vyčkávacího postavení zabezpečit zasazení druhého sledu armády, popřípadě zabezpečit odrážení protiúderu po zaujetí plánovaných i neplánovaných palebných čar. Obdobná situace v plnění úkolů podle konkrétních podmínek může nastat i u PTZ frontu, která by mohla být podle situace připravena k plnění úkolů ještě v původním vyčkávacím postavení.

Z možných variant plnění úkolů PTZ v útočném boji (operaci) můžeme udělat tyto závěry:

Při dodržování vzdáleností pro vyčkávací postavení na jednotlivých stupních v průběhu plnění úkolu dne divize by se měla PTZ msp přesunout 4—5krát s průměrnou vzdáleností 8—10 km, PTZ divize 2—3krát s průměrnou vzdáleností 15—18 km, PTZ armády (frontu) jedenkrát na vzdálenost 30—40 km.

Při dodržení zásad by měly být PTZ připraveny z vyčkávacích postavení plnit úkoly na plánovaných palebných čarách (po včasné rekognoskaci terénu) v těchto časových normách:

— **PTZ msp 25—30 minut** (přesun 6 km . 3' = 18', zaujetí bojové sestavy 5', upřesnění úkolů do 5');

— **PTZ msd 60—65 minut** (přesun 13 km . 3' = 39', zaujetí bojové sestavy 15', upřesnění úkolů 10');

— **PTZ armády 100 minut** (přesun 25 km . 3' = 75', zaujetí bojové sestavy 15', upřesnění úkolů 10');

— **PTZ frontu 160 minut** (přesun 45 km . 3' = 135', ostatní jako u PTZ armády).

Tato kalkulace předpokládá přesun 20 km/h vzhledem k tomu, že často půjde o přesun terénem, zejména u PTZ msp a msd. U PTZ armády a frontu můžeme předpokládat i rychlost 30 km/h, čímž by se časy zkrátily o 25 minut u PTZ armády a o 45 minut u PTZ frontu.

Časy k zaujetí bojové sestavy a zejména časy k upřesnění úkolu jednotkám vycházejí z toho, že rekognoskace velitelským sledem zcela nezabezpečuje upřesnění úkolů jednotkám vzhledem k omezenému počtu lidí.

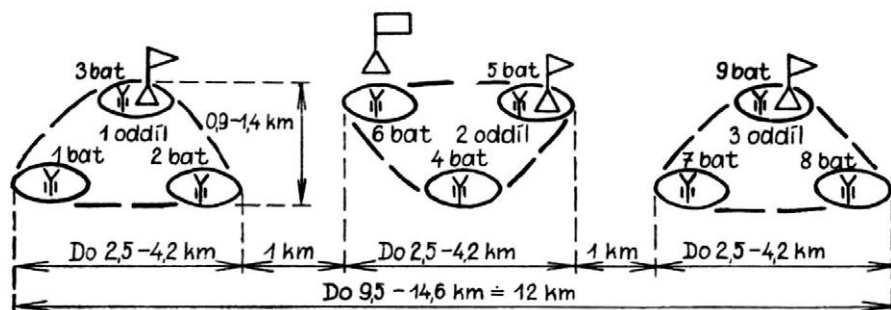
V případě zaujímání neplánovaných palebných čar, i když velitelský sled získá určitý předstih, se tyto doby prodlouží o dobu urychlené rekognoskace a upřesnění úkolu. Na druhé straně, v případě rozvinutí z chodu při nenadálé úhroze nepřátelských tanků (často při rozvinutí na silnici) budou časy kratší, ale PTZ nebudou zaujímat bojové sestavy, tak jak je uvádějí přílohy 1 a 2.

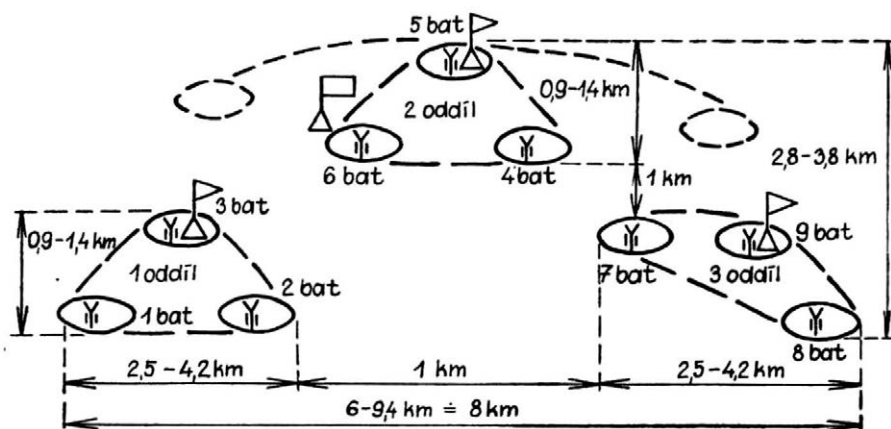
Rozebral jsem jen některé důležité otázky plánování a vedení boje PTZ. Každé konkrétní použití PTZ bude řešit vševojskový velitel na základě vzniklé situace po velmi důkladném rozboru poměru sil. Řídí se zásadou, že PTZ je jeden z prvků bojové sestavy, který použije na rozhodujícím směru a v pravý okamžik, aby ovlivnil další úspěšné vedení boje (operace).

3. PTZ armády : Protitankový pluk

a, s oddíly v jednom sledu

b, s oddíly ve dvou sledech

POZNÁMKA: Rozmístění čet, baterií i oddílů musí zabezpečit vzájemný styk a podporu do šířky i hloubky a kruhovou obranu.

Přílohy uvádějí šířky bojových sestav. Šířky přehrazení mohou být větší do stran, kam může účinně působit většina prostředků sestav.